

Betingelserne for edition vil være opfyldt, hvis efterforskningen vedrører en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at de oplysninger, som ønskes fremlagt, kan tjene som bevis, jf. retsplejelovens § 804, stk. 1.

Politiets Efterretningstjeneste har til opgave at forebygge, efterforske og modvirke foretagender og handlinger, der udgør eller vil kunne udgøre en fare for bevarelsen af Danmark som et frit, demokratisk og sikkert samfund – herunder bekæmpe terrorisme. Der vil i praksis næppe forekomme tilfælde, hvor betingelserne i retsplejelovens § 804, stk. 1, ikke er opfyldt med hensyn til passageroplysninger, som kan have betydning for varetagelsen af tjenestens opgaver.

På baggrund af det anførte finder Justitsministeriet, at der bør gives Politiets Efterretningstjeneste en lignende direkte adgang til luftfartsselskabernes passageroplysninger, som politiet allerede har i dag i forbindelse med personkontrollen ved de ydre Schengen-grænser, jf. pkt. 8.1.2. Justitsministeriet har herved bl.a. lagt vægt på, at de hensyn, der begrunder en sådan adgang for politiet i forbindelse med ind- og udrejsekontrol, må anses for at tale med tilsvarende vægt ved Politiets Efterretningstjenestes indsats for at bekæmpe terrorisme mv.

Det foreslås derfor i lovforslagets § 4, nr. 1, at der indsættes en ny bestemmelse i luftfartsloven, hvorefter luftfartsselskaber på begæring af Politiets Efterretningstjeneste skal udlevere passageroplysninger (og oplysninger om besætningsmedlemmer), jf. den foreslåede affattelse af § 148 a, stk. 2, i luftfartsloven. Det forudsættes, at luftfartsselskaberne udleverer oplysningerne hurtigst muligt og uden ugrundet ophold.

Bestemmelsen omfatter passageroplysninger både vedrørende udenrigsflyvninger til eller fra danske lufthavne og indenrigsflyvninger mellem danske lufthavne og vil kunne anvendes over for danske luftfartsselskaber samt udenlandske luftfartsselskabers danske filialer, handlingselskaber mv.

Som det fremgår af den foreslåede bestemmelse, vil adgangen til passageroplysninger uden retskendelse eller beslutning om edition alene omfatte Politiets Efterretningstjeneste, der organisatorisk er en del af Rigspolitichefembedet, jf. pkt. 3.4.2.1. Hverken Rigspolitichefens andre afdelinger eller politikredsene vil således kunne gøre brug af bestemmelsen.

Udgangspunktet vil være, at Politiets Efterretningstjeneste anvender adgangen til passageroplysninger, når der i en konkret situation er behov for at indhente sådanne oplysninger.

Som nævnt ovenfor fremgår det imidlertid af arbejdsgruppens rapport, at både inden- og udenlandske

erfaringer viser, at der i forbindelse med rekruttering og radikalisering af potentielle terrorister ofte indgår rejser til visse lande og områder – herunder til egentlige »træningslejre«.

På den baggrund kan Justitsministeriet tilslutte sig arbejdsgruppens opfattelse af, at der ligeledes er behov for at give Politiets Efterretningstjeneste mulighed for løbende at følge passageroplysninger vedrørende særlige destinationer og rejsemønstre, som vurderes at være relevante i en terrormæssig sammenhæng. Det bemærkes i den forbindelse, at arbejdsgruppen har oplyst, at det kun er et relativt begrænset antal destinationer, som det vil være relevant at følge mere rutinemæssigt.

Med den foreslåede adgang for Politiets Efterretningstjeneste til luftfartsselskabernes aktuelle og historiske passageroplysninger får tjenesten således også adgang til løbende at indhente passagerlister mv. på særligt udvalgte ruter.

Som det fremgår af pkt. 8.1.1., er der ikke fastsat bestemmelser i luftfartslovgivningen eller andre steder om *registrering og opbevaring* af passageroplysninger. Der påhviler således ikke i dag nogen almindelig forpligtelse for luftfartsselskaber til at registrere og opbevare oplysninger om passagerers identitet mv.

Manglende eller mangelfulde passageroplysninger hos luftfartsselskaber kan udgøre et betydeligt efterforskningsmæssigt problem og kan herunder gøre den foreslåede adgang for Politiets Efterretningstjeneste til oplysningerne illusorisk. Justitsministeriet er derfor enig med arbejdsgruppen i, at der er behov for at sikre, at passageroplysningerne er tilgængelige i en vis periode. Da der alene vil være tale om registrering og opbevaring af mere standardiserede passageroplysninger, jf. nedenfor, finder Justitsministeriet, at der bør foreslås en sådan opbevaringspligt i en vis periode.

Terrorhandlinger tager normalt længere tid at planlægge. Væsentlige efterforskningsmæssige hensyn taler derfor for en frist på ikke under 1 år, jf. teleudbyderes logningspligt i medfør af retsplejelovens § 786, stk. 4, jf. pkt. 10 nedenfor. Justitsministeriet stiller på den baggrund forslag om en lovfæstet opbevaringsperiode på 1 år.

Det foreslås således i lovforslagets § 4, nr. 1, at luftfartsselskaber skal foretage registrering og opbevaring i 1 år af oplysninger om passagerer og besætningsmedlemmer på luftfartøjer, der ankommer til eller afgår fra Danmark, til brug for forebyggelse og efterforskning af overtrædelser af straffelovens kapitel 12 og 13. Bestemmelsen omfatter passageroplysninger både vedrørende udenrigsflyvninger til eller fra